

FAAMAI
DIGITAL ARTS HUB

**Timirbhu:
The New
World Order**

**Artist:
Nakrob
Moonmanas**

**At Jim Thompson
Art Center**

**22 Sep - 23 Oct 2022
10.00 am - 6.00 pm
Closed on Tuesday**

C2F

ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตอู่ทอง
จังหวัดสุพรรณบุรี 2

**ศิลปกรรมศาสตร์
FINE AND APPLIED ARTS
Chulalongkorn University**

THE JIM THOMPSON
ART CENTER

from TRI-BHUMI to TIMIRBHU

จาก “ไตรภูมิ” สู่ “ติมิรภู”

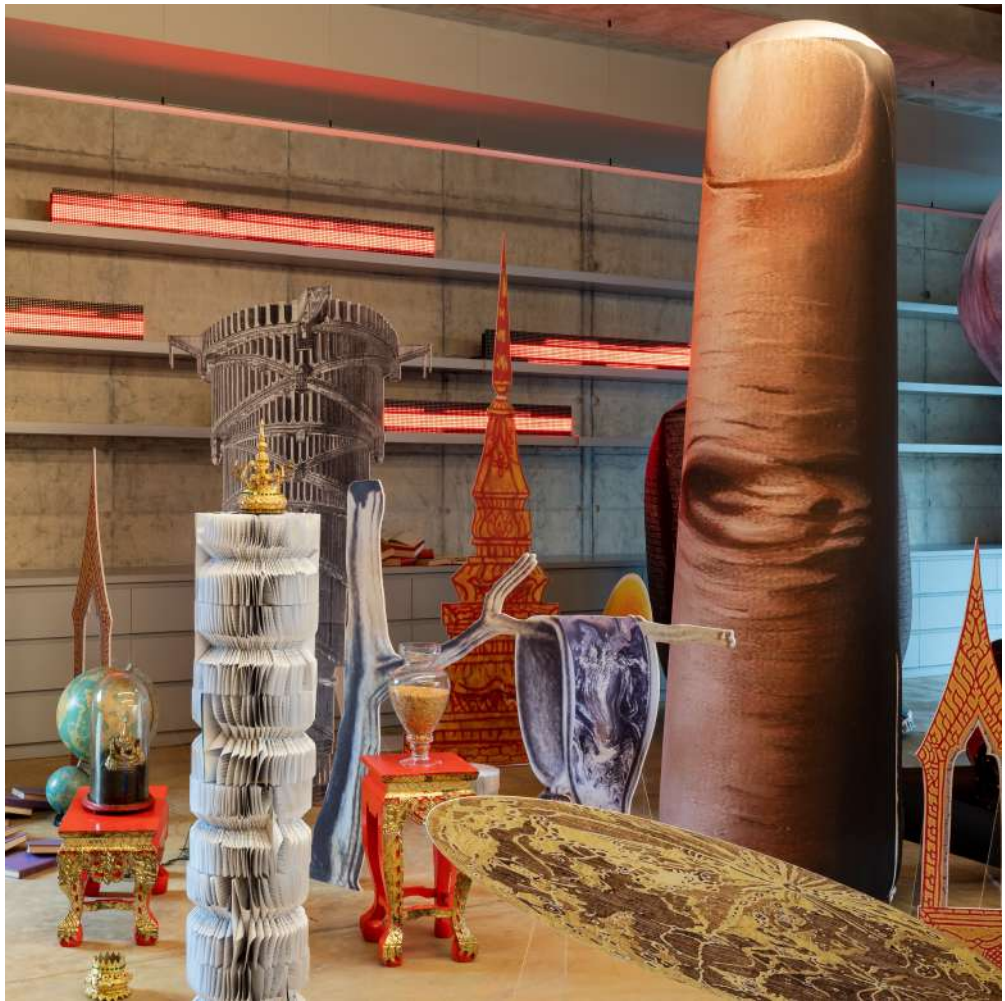
นิทรรศการ Timirbhu: the New World Order หยิบยกวรรณคดีเรื่อง “ไตรภูมิพระร่วง” ฉบับพระยาสิทธิโหมานำเสนออีกครั้ง งานเขียนที่มีอายุเกือบ 700 ปีเรื่องนี้พรรณนาถึงจักรวาลวิทยาที่ประกอบไปด้วยภพภูมิต่าง ๆ รวมถึงสวรรค์และนรก อีกทั้งเรื่องราวการกำเนิดและการล่มสลายของมนุษยชาติ ศิลปินต้องการเชื่อมโยงช่องว่างระหว่างวรรณกรรมกับเทคโนโลยี รวมไปถึงอดีตอันไกลโพ้นกับโลกร่วมสมัย ด้วยการนำวิธีการทางภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์เข้ามาพินิจวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีวรรณคดี และสร้างแบบจำลองภาษาที่จะเรียบเรียงไตรภูมิพระร่วงขึ้นใหม่ โดยทำงานร่วมกับสาขาวิชาเทคโนโลยีภาษาและสารสนเทศ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื้อหาของวรรณคดีที่สังเคราะห์ขึ้นใหม่จะจัดแสดงร่วมกับงานศิลปะจัดวาง ประกอบไปด้วยชิ้นงานสองมิติและสามมิติที่ศิลปินได้แรงบันดาลใจจากกระบวนการทำงานและแก่นสารของไตรภูมิที่สร้างขึ้นใหม่ ด้วยเป้าประสงค์ที่จะสร้างบทสนทนาให้ผู้ชมได้พิจารณาถึงวรรณคดีในบริบทใหม่ เป็นการถ่วงมรดกทางวัฒนธรรมให้ยังโลดเล่นอยู่ในการรับรู้ของผู้คนในโลกร่วมสมัย รวมไปถึงต่อยอดไปสู่การพิจารณาอดีต พิจารณาปัจจุบัน เพื่อเชื่อมโยงไปยังอนาคตอย่างมีรากฐานและมีความริเริ่มสร้างสรรค์ผ่านวัฒนธรรมและเทคโนโลยี

Timirbhu: the New World Order is a reinterpretation of a Thai classic Literature "Traibhumikatha" the story of the three planes of existence written by Phraya Lithai of Sukhothai (Maha Thammaracha I). This Literature from Sukhothai period portrays Buddhist cosmology that consisted of different realms, including Heaven and Hell, and the story of the birth and the fall of humankind. The artist created the artworks with an inspiration to connect the void between literature and technology, the distant past and the contemporary world. The artist explored the subject by using a computational linguistics approach to analyze the literature and create a new language model to rewrite a new version of "Traibhumikatha", co-created by the Language and Information Technologies major, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.

A newly-defined version of the literature will be displayed along with 2D and 3D installation artworks inspired by the work process and contents from this new interpretation of "Traibhumikatha". The artist aims to create a dialogue with audience to look at the literature in a different version of context, with a hope to maintain a cultural inheritance within the mind of people of our contemporary society. And to encourage people to further discuss about the past, reflect on our present, and connect to the future with creativity that integrated with innovations and technologies.

Timribhu: the New World Order ๒ โลก-จะเปียบ-โลก

ในฐานะวรรณกรรมโลกศาสตร์ **ไตรภูมิ**ถาอธิบายจุดสิ้นสุดและจุดกำเนิดของจักรวาล เนื้อหาส่วนที่ว่าด้วยการอุบัติของโลก กำเนิดของมนุษย์ ตลอดจนระบบระเบียบของสังคมได้รับอิทธิพลจากเนื้อความของพระสูตรในพระสูตรนคปิฎก ที่มีนิกาย ปาฏิภรรคที่ชื่อ “อัครัญสูตร” นักวิชาการด้านพุทธศาสนศึกษา Steven Collins เรียกอัครัญสูตรว่าอุปมานิทานแห่งการก่อกำเนิด” (parable of origins) ซึ่งมีนัยว่าพระสูตรดังกล่าวไม่ได้มุ่งอธิบาย “ความจริง” เกี่ยวกับการเกิดโลก หากแต่มุ่งสาธกแนวคิดทางศาสนาเกี่ยวกับกิเลสต้นเหตุอันก่อให้เกิดภพชาติ หากพิจารณาในบริบทสังคมอินเดียโบราณ อัครัญสูตรดังกล่าวถามกับแนวคิดเรื่องวาระของพราหมณ์ ขณะเดียวกันก็นำเสนอความคิดเกี่ยวกับผู้ปกครองที่ดีซึ่งมีส่วนส่งเสริมความชอบธรรมของวาระกษัตริย์

การเสียดสีล้อเลียนและอารมณ์ขันในอัครัญสูตรเป็นเหตุผลสำคัญที่ Collins เสนอให้เราอ่านพระสูตรดังกล่าวในฐานะอุปมานิทาน Collins อ้างคำกล่าวของ T.W. Rhys David ที่ว่า “we may not accept the historical accuracy of this legend. Indeed, a continual note of good-humoured irony runs through the whole story, with its fanciful etymologies of the names of the four vāṇṇā; and the aroma of it would be lost on the hearer who took it *au grand sérieux*.” ทั้งนี้ที่กล่าววว่าพระสูตรนี้เป็นเรื่องเสียดสีล้อเลียนก็เพราะตอนต้นเรื่องกล่าวถึงการทะเลาะวิวาทระหว่างพราหมณ์กับสามเณรด้วยชาติกำเนิดอันสูงส่งของพราหมณ์ อันเป็นเหตุพระพุทเจ้าแสดงพระสูตรว่าด้วยกำเนิดของโลกและมนุษย์เพื่อยั่วล้อความคิดความเชื่อเรื่องวาระของพราหมณ์

ใน**ไตรภูมิ**ถาไม่ได้มีเนื้อความส่วนนี้จึงทำให้ขาดลักษณะเสียดสีล้อเลียนไปด้วย หรือกล่าวตามคำพูดของ T.W. Rhys David ได้ว่า**ไตรภูมิ**ถานำอัครัญสูตรมาในแบบ “au grand sérieux” ที่ทำให้ “กลืนอาย” เฉพาะตัวของเรื่องดั้งเดิมระเหยหายไปเลย เมื่อประกอบกับอิทธิพลเชิงความศักดิ์สิทธิ์ของคติไตรภูมิต่อศิลปวัฒนธรรมไทย ยิ่งดูเหมือนว่ากลืนอายแห่งการล้อเลียนที่ชวนให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับระบบระเบียบของโลกและจักรวาลนั้นยิ่งห่างไกลออกไป

“

คือฝันไปป์

pipe dream n. an unattainable or fanciful hope or plan [from late 19th century: referring to a dream experienced when smoking an opium pipe].

ทว่าความพยายามของศิลปินที่จะกลับไปอ่าน (และเขียน) **โดรมิกถา**ใหม่ผ่านเครื่องจักรกลตั้งต้นจากการเล่นกับรูปสัญลักษณ์มากกว่าการกลับไปหาต้นตอของเรื่องเล่า วิธีการปะติดที่คุ้นเคยกลายร่างใหม่ในรูปของถ้อยคำและข้อความที่ถูกร้อยและประกอบเข้าด้วยกันใหม่ด้วย “ตรรกะ” ของเครื่องประมวลภาษา ข้อความจากตัวบทซึ่งเขียนใหม่ด้วยเครื่องจักรเรียงรายอยู่บนชั้นที่คล้ายเส้นบรรทัด เสมือนคำบรรยายใต้ภาพที่อ่านได้ความว่า “นี่ไม่ใช่โดรมิก”

พร้อมกันนั้น นิ้วแห่ง “La Lecture defanse (l'Usage de la parole)” ของ René Magritte ที่ตั้งตระหง่านประกาศความเป็นสหบบแบบปะติดก็ชี้ชวนให้เราสำรวจความ (ไม่) สัมพันธ์กันระหว่างข้อความกับภาพท่ามกลางความโกลาหลของจักรวาลที่ไร้ระเบียบและวัสดุพองลมที่บรรจุสุนทรียะแบบคิทซ์และการล้อเลียนอันว่างเปล่า อนึ่งในฐานะเจ้าของฉายา “นักเขียนแผนที่มิติอื่น” (cartographer of heterotopia) ที่ส่องสำรวจความสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่างคำกับโลกหลังจากการล่มสลายของคอทยอบาเบลได้ทำลายพันธะอันชัดเจนดังกล่าวลง Magritte และนิ้วแห่ง “วรรณกรรมต้องห้าม” ของเขาได้นำสายตาของเราให้หันเหจากโลกแบบยูโทเปียใน**โดรมิกถา**ไปสู่พื้นที่อื่น และความเป็นไปได้อื่นๆ ที่เริ่มต้นจากความฝันอันเฝ้าฝันว่าการเขียนจักรวาลด้วยสมองกลจะนำไปสู่การจุดไฟหวังสร้างโลกใหม่ให้เสียเหมือนเมื่อครั้งเกิดไฟประลัยกัลป์ใดหรือไม่

ดร.ชัยรัตน์ พลมุข

Parody of World Order

As a cosmological literature, Traibhumikatha describes the end and the birth of the universe. The discussions about the formation of the earth, the human origins, along with the social order written in the literature were all influenced by the Sutta from Suttanta Pitaka, the Digha Nikaya collection, namely “Aggañña Sutta”. Steven Collins, a Buddhist studies scholar, describes Aggañña Sutta as “Parable of Origins”, implying that the Sutta wasn’t written to depict the truth behind the formation of the earth but to allegorize the religious belief about the defilements causing the distinction between realms. Considering an ancient Indian sociocultural context, Aggañña Sutta questions the idea of Brahmin varna(class) but at the same time, promotes the idea of good governance that uphold the righteousness of Kshatriya caste.

The mockery and a sense of humor in Aggañña Sutta is the main reason why Collins encourages us to look at the scripture as a parable, as Collins cited the remarks of T.W. Rhys David quoted; *“we may not accept the historical accuracy of this legend. Indeed, a continual note of good-humoured irony runs through the whole story, with its fanciful etymologies of the names of the four Vanna; and the aroma of it would be lost on the hearer who took it au grand sérieux.”* However, the reason he considered this Sutta as a satire refers to the quarrel at the beginning of the Sutta which occurs between the brahmins and the monks about the highest ritual status of Brahmin varna, motivating the Buddha to preach his sermon about the origins of the earth and humankind to tease the Brahmins about the belief of their varna.

This story is not included in Traibhumikatha, hence the literature loses the sense of sarcasm. To quote T.W. Rhys David himself, we can say that Traibhumikatha utilizes Aggañña Sutta in an “au grand sérieux” way that evaporate the original “aroma” of the scripture. Coupled with the sacred influences of Traibhum belief that affects Thai art and culture, the “aroma” of parody that makes us question the order of the universe seems to fade away

It's just a pipe dream

pipe dream n. an unattainable or fanciful hope or plan [from late 19th century: referring to a dream experienced when smoking an opium pipe].

The artist's effort to revisit (and rewrite) Traibhumikatha with the machinery started from the idea to play with allegories rather than to deep dive into the root of the literature itself. With a familiar collage technique, the array of written words is rearranged into new shapes and forms, deconstructed and reconstructed by the "logic" of the language processor. A string of newly-written verses produced by the machines that lined up on the shelves looks just like they're written in a notebook. When you look at it, it's just like a caption that says "This is not Trai Bhumi".

Just like the finger in the painting "La Lecture défendue (L'usage de la parole)" by René Magritte towering alone in the frame to declare its own intertextuality, it urges us to explore the (dis)connection between words and pictures that coexist amidst the chaos of the unsystematic universe, inflatable materials filled with Kitsch artistry and blank parody. Like his sobriquet 'Cartographer of Heterotopia', Magritte explores the tangled remnants of relationship between words and the world after "the fall of Babel" tore the connection of these two things apart. Magritte and the finger of his "forbidden literature" distracts us from the Traibhumikatha utopia and persuade us to other spaces (heterotopia) and new possibilities, starting from a foolish dream with a question: Will rewriting the universe with an artificial intelligence reignite the glimpse of hope to create a new world? Just like the great fire at the end of the world.

ตัวอย่างข้อความที่โปรแกรมเรียบเรียงขึ้น

“ดูกรพระรัตนีสีแดงเหลืองอ่อนดังท่านระบายนหงสลิบทันนั้น จิงหมู่พระรัตนีสีขาวนั้น ให้แจ้งแดลง
ว่าดังนี้ แลมีเทื่อแลโคไหลออกแต่รักแร้นั้น เพราะว่าแต่ ก่อนไล่ย์อมมีสุขทุกเมื่อ เพื่อบาปกรรมเขาได้กระทำ
นั้น ดูดังเปรตจำพวกหนึ่งอันชื่อวิมานเปรตนั้นแลกลางคนนั้นกลางวันได้ ๑๐๐ แผ่นดินแล แลสรรพทรัพย์ อัน
มีในแผ่นดิน อันชื่อว่ายามานีขึ้นไปไว้ในพรหมโลกเมื่อใดต่อมีพระญาณหาจักรพรรดิราช พระยามหาจักรพรร
ดิราชนั้นคำนึงแก้วนัน ก็ร้องด้วยเสียงอันแรง ๓ ก้อน แลแก้วนันเมื่อเหยียบลงอ่อนสน้อย แล้วก็ลีลาตินมา
ด้วยศบบริวารสู่พระราชมนทิตระพระองค์ ดังเก่าแลฝูงท้าวพระญาทั้งหลายอันมีในแผ่นดินทั้งหลายอันมีฝ่าย
ตะวันออกในบุพพิเทหะ เป็นเที่ยงคืนในบุพพิเทหะแล ถ้าแลมีบัว ๒ดอก กัลปุนัน ชื่อว่าพราหมณ์ทั้งหลาย
มาต่อเท้ากาลบัดนี้ แลว่ายังรู้สิ้นจากความสุขสมบัติไล่ย์ว่าแต่มนุษย์เราอยู่ นี้ก็ว่าเหตุให้พ้นอันตรายในแผ่น
ดินอุดรกรูทวีปนั้น ไส้เดิมตระไลทองอันมีค่าอันควร มิจะนับด้วยวาได้ ๘๒๐๐๐ โยชน์ ฤกษ์สัดดพิสไปเร็วกว่า
พระอาทิตย์แลวันแล ๙๕๐ แต่รูปอันมีกลางคนไล่ ๕๐ ได้ ๑๗๒๘๐ ครอก ซึ่งอยู่ได้สิญชีพนรกลงไปภายทวาร
หนต่ำเป็นไฟพุ่งออกนรกว่าอันดับอันเป็นคำรบสองแลจึงเอาสุภาวอันบมีในอรูปวิชฌานอันประพฤติในอรูป
าพจรณานั้นเป็น พระญาปลาชื่ออานทมทามัจฉา”

นิทรรศการนี้ดำเนินงานภายใต้
โครงการศูนย์ปฏิบัติการศิลปกรรมดิจิทัล (FAAMAI)
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Supported by
Faculty of Fine and Applied Arts
Multidisciplinary Art Innovation Center (FAAMAI)
Chulalongkorn University

คณะผู้ดำเนินงาน
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศ.ดร.บุษกร บินทสันต์
Dean of the Faculty of Fine and Applied Arts
Professor Dr. Bussakorn Binson

ผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร
ผศ.ดร.ประพล คำจิม
Executive Director of FAAMAI
Assistant Professor Dr. Prapon Kumjim

เลขานุการฝ่ายบริหาร
ผศ.ดร.ศิริธร ศรีชลาคม
Executive Secretary of FAAMAI
Assistant Professor Dr. Sirithorn Srichalakom

ภัณฑารักษ์
อาจารย์ ดร.ไห่แสง ขวนะลิขิกร
Curator of FAAMAI
Dr. Haisang Javanalikhikara

ผู้อำนวยการฝ่ายดำเนินงาน
พิจนมาศ ขจรเดชากุล
Operation Director
Piroonmas Kajorndechakul

ผู้จัดการฝ่ายการตลาด
กุลกานต์ ศิริผล
Marketing Manager
Kullakan Siriphol

เจ้าหน้าที่ประสานงานฝ่ายศิลปกรรม
ปาไลตา ศรีอำมร
Art Coordinator
Palita Sriammorn

เลขานุการ
สุนทรวินิจ วรสิงห์
Secretary
Sunthonwinit Vorasing

ที่ปรึกษาโครงการ
ผศ.ดร.อรรถพล อ่างรัตน์ฤทธิ
Project consultant
Asst. Prof. Dr. Attapol Thamrongrattnarit

ประเสริฐศักดิ์ ผงประเสริฐยิ่ง
prasertsak Pungprasertying

ข้อเขียนประกอบนิทรรศการ
ดร.ชัยรัตน์ พลमुख
Exhibition essay by
Dr. Chairat Polmuk

ผู้เขียนโปรแกรม
ปัญญนุช ไมตรีนุกูล
Coder
Punyanuch Maitreenukul

Producer
ไมเคิล แซ่สง
Producer
Michael Song

ประสานงานธุรการ, Graphic designer
บุษราภรณ์ มาตรมงคล
Coordinator, Graphic designer
Bussaraporn Martmongkol

ผู้แปลข้อมูลนิทรรศการ
สรวิศ ชินแสงทิพย์
Translator
Sorawis Chinsangthip

ช่างภาพ
ปฏิพล รัชดาอาภา
Photographer
Pathipol Ratchataarpa

บันทึกวิดีโอ
กมล ทองกิจทรัพย์
Videographer
Kamol Songkijzup

ถ่ายภาพและจัดทำ Virtual tour
ชานนท์ เสถียรพันธ์
Virtual tour Videographer
Chanon Satienphan

ขอขอบคุณ
Jim Thompson Art center
a special thanks to
Jim Thompson Art center